

JOZUE: PŘÍBĚH VÍRY A ODVAHY (PŘEHLED)

1. Recept na úspěch (Joz 1)

Po Mojžíšově smrti Bůh pověřuje Jozua, aby vedl lid, a dává mu „recept na úspěch“ založený na odvaze, poslušnosti Božímu zákonu a důvěře v Boží stálou přítomnost.

2. Překvapen milostí (Joz 2+9)

Tato lekce zkoumá Boží překvapivou milost prostřednictvím příběhů Rachab a Gibeoňanů, které ukazují, jak i lidé zvenčí mohou být skrze víru zachráněni a stát se součástí Božího lidu.

3. Památníky milosti (Joz 3-4)

Lekce se zaměřuje na zázračný přechod Jordánu a zřízení kamenných památníků, které měly bránit duchovnímu zapomnění tím, že budoucím generacím neustále připomínaly Boží mocné činy.

4. Největší spor (Joz 5-6)

Čtvrtá lekce se zabývá problematikou svaté války v knize Jozue a vysvětluje ji jako pozemský projev velkého kosmického sporu mezi Bohem a satanem, v němž Bůh vystupuje jako božský bojovník proti zlu.

5. Hospodin bojuje za vás

Tato lekce vysvětluje dobytí Kenaánu jako Boží soud nad extrémní zkažeností kenaánské kultury a představuje Boha jako nejvyššího soudce, který jedná, aby nastolil spravedlnost a mír.

6. Nepřítel uvnitř (Joz 7-8)

Prostřednictvím příběhu o Achánově hříchu a následné porážce u Aje lekce učí, že největším nepřítelem je vnitřní hřích, který může ovlivnit celé společenství, avšak Bůh dokáže i selhání proměnit v bránu naděje.

7. Uctívání uprostřed boje (Joz 5+8+18)

Uctívání uprostřed bojové vřavy Lekce zdůrazňuje důležitost nejvyšší oddanosti Bohu tím, že ukazuje, jak Izraelci i uprostřed dobývání země upřednostnili obnovu smlouvy prostřednictvím aktů uctívání, jako byla obřízka a slavení Velikonoc.

8. Velikáni víry: Jozue a Káléb (Joz 14+15+19)

Tato lekce představuje Jozua a Káleba jako velikány víry a vyzdvihuje Kálebovu odvážnou věrnost a Jozuovu pokornou službu jako mocné příklady hodné následování.

9. Dědicové slibů (Joz 13)

Lekce se zabývá zaslíbenou zemí jako hmatatelným Božím darem a symbolem života, jehož vlastnictví bylo podmíněno smluvní věrností a regulováno principy, jako byl milostivý rok, aby byla zajištěna spravedlnost.

10. Pravý Jozue (pohled NZ)

Lekce vysvětluje principy biblické typologie a představuje Jozua jako předobraz (typ) Ježíše Krista, pravého Jozua (antityp), který dokonale naplňuje roli spasitele a vůdce.

11. Život v zaslíbené zemi (Joz 22)

Tato lekce využívá příběh konfliktu ve 22. kapitole knihy Jozue k výuce principů řešení konfliktů a zdůrazňuje důležitost otevřené komunikace a trpělivosti pro udržení jednoty v Božím lidu.

12. Bůh je věrný! (Joz 23)

Lekce analyzuje Jozuovu řeč na rozloučenou, která vyzdvihuje absolutní Boží věrnost v plnění slibů a zároveň varuje lid, že jejich další požívání požehnání závisí na jejich vlastní věrné poslušnosti Bohu.

13. „Vyvolte si dnes“ (Joz 24)

Knihy Jozue vrcholí obnovou smlouvy v Šekemu, kde Jozue vyzývá Izrael, aby učinil vědomé a definitivní rozhodnutí sloužit Bohu, čímž zdůrazňuje osobní a rozhodující povahu víry.

JOZUE: PŘÍBĚH VÍRY A ODVAHY (OSNOVY)

1. Recept na úspěch (Joz 1)

V první lekci našeho studia knihy Jozue (a specificky 1. kapitoly) se zaměříme na zásadní změnu ve vedení izraelského národa po Mojžíšově smrti, kdy se vedení ujímá Jozue. Budeme si všímat hlavně toho, že ačkoli Bůh úkolem přivést národ do zaslíbené země pověřil Jozua, úspěch celého záměru spočíval především v Boží moci a vedení, ale také ve věrnosti jeho zaslíbením.

- Joz 1,1–6: Nový vůdce a Boží vedení (neděle)
- Joz 1,2.6.11.16.17: Boží výzvy a lidská poslušnost (pondělí)
- Joz 1,4–6: Dědicové Božích zaslíbení (úterý)
- Joz 1,7–9: Síla, odvaha v poslušnosti (středa)
- Joz 1,7: Biblický pohled na úspěch (čtvrtek)

2. Překvapen milostí (Joz 2+9)

V druhé lekci studia knihy Jozue se zaměříme na Boží milost a „druhou šanci“, kterou Hospodin nabízí jak národům, tak jednotlivcům. Budeme se soustředit především na překvapivé projevy Boží milosti v příbězích Rachaby (Joz 2) a Gibeónanů (Joz 9) – v nich uvidíme, že Božím záměrem není trestat, ale vést k pokání a záchraně i ty, kteří jsou lidsky považováni za lásky nehodné.

- Joz 2,1; Nu 13,1.2: Izrael dostává novou šanci a milost (neděle)
- Joz 2,2–11: Víra Rachaby a překvapivá Boží milost (pondělí)
- Joz 2,12–21; Ex 12: Znamení záchrany (úterý)
- Joz 9,1–20: Lest Gibeónanů (středa)
- Joz 9,21–27: Spravedlnost a milost pro Gibeónany (čtvrtek)

3. Památníky milosti (Joz 3-4)

Ve třetí lekci našeho studia se podíváme do 3. a 4. kapitoly knihy Jozue. Příběh přechodu Izraelců přes řeku Jordán nám připomene nejen Boží velikost, ale také důležité téma pamatování a zapomínání v našem duchovním životě.

- Joz 3,1–5: Příprava na Boží zázrak (neděle)
- Joz 3,6–17: Zázračný zásah Boha, který dělá nemožné (pondělí)
- Joz 4: Památník jako nástroj připomínání (úterý)
- Joz 4,20–24: Nebezpečí zapomínání na Boží milost (středa)
- Ž 66,6: Obraz přechodu Jordánu jako symbol nového začátku (čtvrtek)

4. Největší spor (Joz 5-6)

Ve čtvrté lekci našeho studia se budeme poprvé věnovat nelehké otázce „svatých válek“ v knize Jozue – tedy situacím, kdy Bůh výslovně přikázal, aby se Izraelci zapojili do vojenského tažení vůči nepřátelům. Podíváme se na ně v širším kontextu „největšího sporu“ a toho, jak sám Bůh zasahuje do pozemských konfliktů. K samotným konkrétním bojům se dostaneme v následující (páté) lekci.

- Joz 5,13–15: „Velitel Hospodinova zástupu“ (neděle)
- Zj 12,7–9: Velký boj v nebi a jeho pozemské projevy (pondělí)
- Ex 15,3–11: Hospodin jako bojovník proti zlu a mocnostem zla (úterý)
- Ex 14,13.14: Boží ideální plán: On sám (!) bojuje za svůj lid (středa)
- Joz 6,15–20: Lidská nedůvěra a Boží „plán B“ (čtvrtek)

5. Hospodin bojuje za vás

Po úvodu, který nám nabídla předchozí lekce, se nyní zaměříme na širší starozákonní pojetí tzv. „svatých válek“ (které vidíme v knize Jozue). Lekce zkoumá Boží mandát ke zničení určitých skupin a podmínky a omezení těchto válek, zasazující je do širšího kontextu Boží spravedlnosti a jeho svrchovanosti jako nejvyššího Soudce.

- Gn 15,16; Dt 18,9–14: Hluboká zkaženost Kenaanců a Boží trpělivost (neděle)
- Gn 18,25; Ž 7,12; 50,6: Ujištění o Boží spravedlnosti (pondělí)
- Ex 23,28–30; 34,13: Boží záměr: vyhnání, ne vyhlazení (úterý)
- Dt 20,10.15–18: Možnost volby a Boží soud (středa)
- Iz 9,5.6: Vize mesiánského míru a pokoje (čtvrtek)

6. Nepřítel uvnitř (Joz 7-8)

V šesté lekci našeho studia knihy Jozue se budeme věnovat kapitolám 7 a 8. Zaměříme se při jejich čtení na to, že nebezpečím pro Boží lid nemusí být nutně vnější nepřítel, ale často je zásadní problém „uvnitř“ – nedůvěra a porušení Boží smlouvy.

- Joz 7,1–13: Akánův hřích a vina celého Izraele (neděle)
- Joz 7,16–19: Boží odhalení hříchu a výzva k pokání (pondělí)
- Joz 7,19–21: Akánova žádostivost a dopady hříchu (úterý)
- Joz 7,22–24; 8,1–29: Z „údolí trápení“ k „bráně naděje“ (středa)
- Joz 7,6–9: Svědectví Izraele o velkém Bohu (čtvrtek)

7. Uctívání uprostřed boje (Joz 5+8+18)

Při studiu sedmé lekce můžeme sledovat na několika významných epizodách z knihy Jozue (Joz 5,8.18), jak je důležité i uprostřed „vřavy“ každodenních životních bojů dát zásadní místo Bohu, ztížit se před ním, uctívat jej a znovu se mu odevzdat. V těchto příbězích uvidíme, že i když to může někdy vypadat jako nelogické rozhodnutí, jde vlastně o vyjádření přesvědčení, že náš životní „boj“ není na nás, ale patří Hospodinu.

- Joz 5,1–7: Obnova smlouvy před vstupem do země (neděle)
- Joz 5,10–12: Slavení hodu beránka jako připomínka vysvobození (pondělí)
- Joz 8,30.31: Stavba oltáře jako potvrzení smlouvy (úterý)
- Joz 8,32–35: Zápis zákona jako stálá připomínka závazků a požehnání (středa)
- Joz 18,1.2: Svatyně jako centrum života a Boží přítomnosti (čtvrtek)

8. Velikáni víry: Jozue a Káléb (Joz 14+15+19)

V osmé lekci našeho studia knihy Jozue se zaměříme na sílu duchovního příkladu a význam věrnosti a pokory, a to na základě životních příběhů dvou „velikánů víry“ – Jozua a Káleba. Uvidíme, že i když nejlepším a dokonalým příkladem pro naše životy může být jen Bůh, životní osudy těch, kteří se mu cele oddali, mohou být i pro nás velmi inspirativní a podnětné.

- Nu 13,6.30–32; Joz 14,6.14: Káléb – jeho neochvějná věrnost a odvaha (neděle)
- Joz 14,6–14; Nu 14,24: Káléb – jeho následování Hospodina (pondělí)
- Joz 15,16–19; Sd 1,13: Káléb – předávání víry další generaci (úterý)
- Joz 19,49–51: Jozue – pokorný a skromný hrdina (středa)
- Žd 12: „Hrdinové víry“ a proměňující pohled na Ježíše (čtvrtek)

9. Dědicové slibů (Joz 13)

Devátá lekce našeho studia nám připomene nejen konkrétní podobu získané „zaslíbené země“ (Joz 13–21), ale především její teologický význam jako hmatatelného Božího daru a splnění slibů patriarchům.

- Gn 2,15; 3,17–24; 13,14.15: Země jako Boží dar lidem (neděle)
- Dt 4,1.25.26: Země jako Boží podmíněný dar jeho lidu (pondělí)
- Joz 13,1–7: Obsazování země jako dar i úkol (úterý)
- Lv 25,1–5.8–13: Jubilejní a sobotní rok – život v zaslíbené zemi (středa)
- Ez 37,14.25: Naděje na návrat do (lepší) „zaslíbené země“ (čtvrtek)

10. Pravý Jozue (pohled NZ)

Pohled na knihu Jozue, který nám nabídne takto lekce, bude specifickým pohledem z perspektivy Nového zákona. Budeme sledovat, jak Jozuův život a služba „typologicky“ (předobrazně) předznamenávají život a službu Mesiáše, ale i zkušenost jeho církve.

- Ř 5,14; Žd 9,24; 1Pt 3,21.22: Definice a principy biblické typologie (neděle)
- J 1,14; 1K 3,16.17: Příklady biblické typologie (pondělí)
- Dt 18,15–19; Sk 3,22–26: Jozue jako předobraz (typ) Mesiáše (úterý)
- Žd 3,7–4,11: Ježíš jako antitypický Jozue (středa)
- 1Pt 1,3–5; Ko 3,24: Jozuova zkušenost jako předobraz zkušenosti církve (čtvrtek)

11. Život v zaslíbené zemi (Joz 22)

V jedenácté lekci našeho studia se budeme věnovat 22. kapitole knihy Jozue. V ní uvidíme na konkrétním příběhu izraelských kmenů usazených za Jordánem jak výzvy, které přináší život ve společenství věřících, tak i možná řešení nedorozumění, která mohou vést k vážným konfliktům a narušení jednoty Božích dětí.

- Joz 22,1–6: Závazek a věrnost zajordánských kmenů (neděle)
- Joz 22,10–18: Obvinění a nedorozumění kvůli vybudování oltáře (pondělí)
- Joz 22,13–19; Nu 25: Pinchas a obavy z opakování minulých hříchů (úterý)
- Joz 22,21–29: Vlídá odpověď a objasnění skutečných motivů (středa)
- Joz 22,30–34: Principy řešení konfliktů a upevnění jednoty (čtvrtek)

12. Bůh je věrný! (Joz 23)

Jozue 23 a 24 nám zaznamenávají Jozuovu řeč na rozloučenou. V této lekci se proto zaměříme právě na její první část, zaznamenanou v kapitole 23 – na poselství, které zahrnuje výzvu k docenění Boží věrnosti, plné důvěře a uchování jednoty a jasné identity Božího lidu i do dalších let.

- Joz 21,43–45: Boží věrnost: Splněná zaslíbení (neděle)
- Joz 23,1–5: Jozuova výzva k věrnosti a důvěře (pondělí)
- Joz 23,6–8.12.13: Udržení si identity vs. splynutí s okolím (úterý)
- Joz 23,15.16: Boží hněv jako důsledek neposlušnosti (středa)
- Joz 23,8.11–13; Dt 6,5: Přilnutí k Bohu a opravdová láska (čtvrtek)

13. „Vyvolte si dnes“ (Joz 24)

V poslední lekci našeho studia otevřeme poslední kapitolu knihy Jozue (kapitolu 24), v níž stárnoucí vůdce ještě jednou promlouvá a vede obřad obnovy smlouvy, který vrcholí naléhavou výzvou k rozhodnutí sloužit Hospodinu.

- Joz 24,1–13; Gn 12,7: Boží činy v minulosti a obnova smlouvy (neděle)
- Joz 24,14.15: Výzva k rozhodnutí a upřímnému následování Boha (pondělí)
- Joz 24,16–21: Výzva sloužit Hospodinu (úterý)
- Joz 24,22–24: Výzva k odstranění cizích bohů a k poslušnosti (středa)
- Joz 24,29–33: Jozuova smrt a výzva pro novou generaci (čtvrtek)